

ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА
КЪМ СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ЗА 2022 г.

Комисията по професионална етика е постоянно действащ помощен орган към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (КПЕ към СК на ВСС).

Комисията осъществява своята дейност въз основа на Закона за съдебната власт (ЗСВ), Правилника за организацията и дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация, Правилата за работа на Съдийската колегия на ВСС, както и съобразно приетите от нея Вътрешните правила за работа на комисията. Нейните правомощия са детайлно уредени в чл.19 от Правилата за работа на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

През отчетния период комисията е функционирала в състав от петима членове на Съдийската колегия на ВСС като е била подпомагана от трима правни експерти и един технически сътрудник от администрацията на ВСС.

КПЕ към СК на ВСС е провела 24 заседания през изтеклата година.

Въпросите, които са били предмет на разглеждане, обсъждане и решаване по време на проведените заседания на КПЕ към СК на ВСС са в няколко основни направления:

1. Изготвяне на становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и на кандидатите за заместник – административни ръководители.

2. Разглеждането и решаването на жалби и сигнали от граждани и юридически лица.

3. Разглеждане на сигнали, съдържащи данни за наличие на несъвместимост на съдии, съгласно чл. 195б от ЗСВ.

4. Даване на указания на органите по въпроси, свързани с прилагането на КЕПБМ и Правилата за организацията и дейността на комисииите по професионална етика в съдилищата.

Комисията продължи спазването на възприетия от нея подход да публикува на Интернет страницата на ВСС протоколите от своите заседания. На същото място са публикувани и Вътрешните правила за работа на Комисията.

1. Извършване на проучвания, събиране на необходимата информация и изготвяне на становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и на кандидатите за заместник – административни ръководители.

Във Вътрешните правила за организацията и дейността на Комисия по професионална етика към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет детайлно е разписана процедурата по събиране на необходимата информация за изготвяне на становищата относно притежаваните

нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и кандидатите за заместник административни ръководители.

Съгласно чл. 20 от Вътрешните правила, при изпълнение на правомощията си по чл. 37, ал. 9 от ЗСВ, Комисията събира необходимата информация като извършва проверки и справки в публични и вътрешни регистри и органи, както следва:

- изготвя писма до Главния прокурор на Република България и главния инспектор на ИВСС с искане да се предостави информация за наличие на постъпили сигнали и извършвани проверки срещу магистрата, и до местната Комисия по професионална етика, която да изготви становище за нравствените качества на кандидата;

- относно класираните кандидати за първоначално назначаване в органите на съдебната власт се изискват служебни характеристики от последната месторабота на кандидата;

- служебно се извършва проверка в деловодната система на АВСС за наличието на сигнали и извършвани проверки за участниците в конкурсите. Изготвя се справка за наличие или не на такива сигнали и проверки, която обхваща последните 5 години до момента на изготвянето на становището;

- изготвят се справки за наличие на несъответствия между подадените декларации от магистратите пред Сметна палата и Инспектората към ВСС и имотното им състояние;

- изискват се справки от комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействието с ИВСС“ към СК на ВСС за наличие на дисциплинарни производства срещу магистратите;

- изискват се справки от АВСС и ИВСС за постъпили сигнали по ЗПУКИ, наличие на висящи производства или влязъл в сила акт на ИВСС;

- относно кандидатите за административни ръководители в органите на съдебната власт се извършват проверки в печатните и електронни медии за информация, която да поставя под съмнение притежаваните нравствени качества от кандидата.

След събиране на цялата информация и анализ на събраните данни, КПЕ към СК на ВСС изготвя становище за притежаваните нравствени качества на съответния кандидат, което съдържа заключение за наличието или липсата на данни, поставящи под съмнение високите нравствени качества и публичната репутация на кандидата.

При всяко назначение Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества на кандидатите на база на изготвените становища от Комисията.

В изпълнение на това си правомощие през 2022 г. КПЕ към СК на ВСС е изготвила и приела **307** броя становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите, участващи в различни конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, от които:

- **66** за административни ръководители, от които по едно за САС, АССГ, СРС; 17 за административни съдилища; 12 за окръжни съдилища и 32 за районни съдилища;

- **26** за заместници на административните ръководители, от които 3 за ВКС; 1 за САС; 1 за ВоАпС; 1 за ВоС – Сливен, 4 за административни съдилища; 8 за окръжни съдилища и 8 за районни съдилища;

- **142** за първоначално назначаване, преместване и повишаване в съдилищата, от които 1 за преместване в РС по чл. 193, ал. 6 от ЗСВ; 66 за повишаване в Окръжен съд ГК и ТК; 30 за повишаване в Окръжен съд, НК; 37 за повишаване в административните съдилища и 8 за повишаване във ВКС, ТК;

- **73** за младши съдии.

През периода са изготвени общо **775** броя писма с искане на информация от различни институции от органи на съдебната власт по процедури и конкурси и са изготвени **468** броя справки във връзка с изготвянето на становищата за притежаваните нравствени качества от кандидатите в конкурсни процедури.

2. Разглеждане и решаване на преписки, образувани по постъпили жалби и сигнали от граждани и юридически лица.

Другата основна дейност на КПЕ към СК на ВСС и през 2022 г. е разглеждането и решаването на жалби и сигнали от граждани, юридически лица и магистрати, постъпили във ВСС, получени по пощата, по електронен път, чрез Унифицираната система за приемане и обработване на жалби и сигнали и формата за контакт, публикувана на Интернет страницата на ВСС с твърдения за нарушения, извършени от съдии на правила и норми, регламентирани в Кодекса за етично поведение на българските магистрати.

Разглеждането на постъпващите във ВСС жалби и сигнали се извършва по реда на Вътрешни правила за организация на работата с предложенията и сигналите, които постъпват във Висшия съдебен съвет, приети с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 12 от 30.05.2019 г. на основание чл. 39, ал. 2 от Правилника за организацията на дейността на ВСС и на неговата администрация /Вътрешните правила/. Съгласно Вътрешните правила постъпилите във ВСС предложения и сигнали се регистрират в деня на получаването им в деловодната система на ВСС, след което се насочват с резолюция на главния секретар на ВСС към началник отдел „Правно обслужване и нормативна дейност“ в дирекция „Правна“ на ВСС. Началник отдел ПОНД в дирекция „Правна“ извършва разпределение на постъпилите предложения и сигнали на експертите от

отдела. Експертите от отдел ПОНД анализират получените предложения и сигнали с оглед установяване на относимостта им към компетентността на ВСС и неговите колегии и изготвят проекти на решения. Експертът извършва предварително проучване с оглед идентифициране на подателя /проверка за анонимност/, проверка за наличие на предходни сигнали с идентично съдържание от същия подател, на които вече е отговаряно, проверка за компетентност, наличие на други структурни звена, към които е насочен сигнала и др., както и правен анализ на поставените в предложението или сигнала въпроси. Проверките приключват с проект на решение, в което се отразяват твърденията на подателя и предмета на предложението или сигнала и предложение за решение. Проектът на решение и последващото администриране на сигналите се обуславят от съдържащите се в тях твърдения, като такива сигнали, които са от компетентността на КПЕ се внасят за разглеждане в заседание. Изготвеният проект на решение по предложение или сигнал, които са от компетентността на КПЕ към СК /сигнали във връзка с изготвянето на становища за нравствените качества на кандидатите за заемане на длъжности в органите на съдебната власт, сигнали за несъвместимост, сигнали, съдържащи данни за нарушения на етични правила и норми/, се предоставя на председателя на КПЕ за запознаване и преценка за включване в дневен ред за заседание на КПЕ. При необходимост, свързана с правилната квалификация на предложението или сигнала, същите се докладват на КПЕ с изрично отбелязване на основанието за това.

През отчетния период в заседания на КПЕ към СК на ВСС са разгледани и решени общо **69** броя преписки, образувани по жалби и сигнали, като **17** от тях са изпратени по компетентност на комисиите по професионална етика в органите на съдебната власт, по **14 бр.** преписки е взето решение и е изпратен отговор на жалбоподателя, че поставените

въпроси са извън правомощията на КПЕ към СК на ВСС, както и е изпратен отговор по конкретно поставените въпроси, **22 бр.** преписки са приети за сведение, тъй като по тях основно са предоставени становища на местни етични комисии за резултати от извършени проверки в изпълнение на изискването на чл. 10 от Правилата за работа на комисиите по професионална етика в съдилищата, като по някои от тях е допълнено, че на основание чл. 17, ал.2 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата, КПЕ следва да уведоми за резултата от проверката и магистратът, срещу когото е водена проверката. На ИВСС по компетентност са изпратени **9** броя преписки, на Главния прокурор е изпратена 1 преписка.

3. Други дейности, извършени от Комисия по професионална етика към Съдийската колегия и по-значими преписки, разгледани от КПЕ към СК на ВСС.

3.1. С решение по Протокол № 3 от 10.02.2022г. и във връзка с извлечение от протокол № 5 от заседание на комисия „Бюджет и финанси“ към Пленума на ВСС от 02.02.2022 г. относно решение на Министерски съвет № 38/27.01.2022 г. за бюджетната процедура за 2023 г., КПЕ към СК на ВСС не предвижда нови дейности за периода 2023-2025 г., които до настоящия момент не са били предвидени в бюджета на Висшия съдебен съвет.

3.2. С решение на КПЕ към СК на ВСС по протокол № 24/20.12.2022г. е предоставена информация във връзка с подготовката на четвъртия годишен доклад за върховенството на правото в ЕС за 2023 г. Въпросите са систематизирани в 4 (четири) раздела, раздел I „Правосъдна система“, раздел II „Рамка за борба за корупцията“, раздел III „Свобода на медиите и плурализъм“ и раздел IV „Други институционални въпроси, свързани с принципа на взаимозависимост и взаимоограничаване“. ВСС е

определен като компетентен орган относно въпросите и мерките, посочени в раздел I „Правосъдна система“, както и по б. Е от раздел IV – „Мерки за насърчаване на културата и върховенството на закона“. Изискуемата информация, относима към КПЕ към ПК на ВСС е в т. 7, б. А Независимост – „Отчетност на съдиите и прокурорите, включително дисциплинарен режим и етични правила, съдебен имунитет и наказателна/гражданска отговорност на съдиите“ в частта, отнасяща се до етичните правила. Тази информация е подадена по предходните Доклади за върховенството на закона и с оглед на това, че няма настъпили значителни промени в основните дейности на етичните комисии, както и нормативни промени в актовете, регламентиращи тяхната дейност, нито в Кодекса за етично поведение на българските магистрати не е налице необходимост от предоставяне на допълнителна информация.

3.3. На свое заседание, проведено на 31.03.2022 г. КПЕ към СК на ВСС е разгледала преписки с вх. № ВСС-5531/25.03.2022 и 29.03.2022 г. и вх. № ВСС-5592/28.03.2022 г., образувани по предложение от Галина Захарова, председател на ВКС, относно сигнали от Деян Вътв и Татяна Маслинкова, съдии от РС – Пловдив и писмо от Иван Калибацев, административен ръководител на РС – Пловдив.

Вх. № 5531/25.03.2022 г. – предложение от Галина Захарова - председател на Върховния касационен съд, относно сигнал от Деян Вътв - съдия в Районен съд – Пловдив с приложени писма от ССБ и становище на съдии от СРС. Съдия Деян Вътв сигнализира за административен натиск и дисциплинарен тормоз от 2020 г. до момента, оказван спрямо него от Иван Калибацев - председател на Районен съд Пловдив, заради изразени мнения от магистрата по въпроси за администрирането на дейността на съда и въвеждането на Единната информационна система на съдилищата. В документа се посочват и конкретни примери за вмешателство в

съдийската независимост във връзка с произнасяния по дела, които са на доклад на съдия Въртов. Приложено е писмо с вх.№ В-347/09.03.2022 г. по описа на ВКС от Управителния съвет на Съюза на съдиите в България с настояване за бърза и адекватна проверка по сигнали на съдия Въртов и съдия Татяна Маслинкова. Посочени са конкретни факти, описани в приложените от съдиите сигнали, които са обобщени от ССБ като опит за оказване на натиск върху съдия Деян Въртов и съдия Татяна Маслинкова и опит за въздействие върху тяхната независимост и се отправя искане от ССБ към СК на ВСС на основание чл. 5 от Механизма за действие на СК на ВСС в случаи на засягане на независимостта и/или опит за оказване на натиск върху съдиите и съда да разгледа сигналите и да изрази публично институционална подкрепа към двамата съдии.

Приложен е апел с вх. № В-347-1/23.03.2022 г. по описа на ВКС, подписан от 46 съдии от ВКС, с които се присъединяват към становище на съдии от Софийския районен съд. Върховните съдии настояват Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (ВСС) да извърши своевременна, задълбочена и обективна проверка на установените от административния ръководител на Районен съд Пловдив практики и преценка на фактите и обстоятелствата по конкретния случай. „Считаме, че е необходимо да се предприемат незабавни действия за изясняване на всички аспекти на посочените в сигнала на съдия Въртов проблеми, чието negliжиране би провокирало ескалация на напрежението, недопустимо накърняване на етичните правила и в частност - накърняване на независимостта и правата на български магистрати“, се казва в документа.

На 24.03.2022 г. във ВКС е постъпило и становище с вх. № В-347-2/24.03.2022г. на съдии от Софийския районен съд, в което се изразява съпричастност към съдия Деян Въртов и се настоява за упражняване от членовете на Съдийската колегия на ВСС на предвидените в ЗСВ

правоомощия по извършване на проверка на сигнала. Документът е подкрепен от общо 141 съдии от София и страната - от Софийския апелативен съд, Софийския градски съд, Софийския окръжен съд, Софийския районен съд, Окръжен и Районен съд – Перник, Районен и Окръжен съд – Ловеч, Окръжен съд – Габрово, Районен съд - Враца и Районен съд - Дупница.

Същевременно чрез медийни публикации обществеността също е запозната с твърденията в сигнала и очаква реакцията на ВСС (статии в уеб сайта defakto.bg: „ССБ търси адекватна защита от СК за съдия от Пловдив, подложен на тормоз от председателя на съда“ от 10.03.2022 г., „Солидарност! Съдии от СРС полагат подписи за подкрепа срещу натиска над пловдивския съдия Деян Въртов“ от 17.03.2022 г.).

Председателят на ВКС предлага Комисията по професионална етика към Съдийската колегия на ВСС задълбочено, обективно и в разумен срок да извърши проверка на изложените в сигнала данни съгласно исканията на съдия Деян Въртов и подкрепящите го магистрати, като запознае Съдийската колегия с резултатите от нея.

Под същия номер 5531/29.03.2022 г. е заведен и сигнал от Татяна Маслинкова, съдия от РС – Пловдив до Съюза на съдиите в България, постъпил по електронна поща.

Вх. № 5592/28.03.2022 г. – писмо, озаглавено „отговор“ от Иван Калибацев, административен ръководител-председател на РС – Пловдив, във връзка с публикациите в интернет страницата defakto.bg.

Със свое решение по протокол № 7 от 31.03.2022 г., КПЕ към СК на ВСС изпраща сигналите на КПЕ към ОС – Пловдив и ИВСС по компетентност, прави се предложение на председателстващия Съдийската колегия да внесе сигналите за разглеждане в Съдийската колегия съгласно

т. 2 от Механизма за действие на Съдийската колегия на ВСС в случаи на засягане на независимостта и/или опит за оказване на натиск върху съдиите и съда.

3.4. На заседание, проведено на 20.04.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е разгледала отново преписка с вх. № ВСС-5531/04.04.2022 г. и 11.04.2022 г., по постъпил сигнал от Албена Соколова-Бояджиева, препратен от председателя на ВКС и искане от съдии от РС-Пловдив, ОС-Пловдив, АпС-Пловдив и РС-Враца (получено по електронна поща от съдия Людмила Митрева) във връзка със сигнал от Деян Въртов, съдия в РС-Пловдив.

Подателката на сигнала е страна по дело пред РС – Пловдив, по което докладчик е съдия Деян Въртов. Запознала се е със сигнала на съдия Въртов срещу председателя на РС – Пловдив и благодарение на това си дава обяснения за много „странности“ по делото. Отправя молба за извършване на проверка за грубо нарушаване на гражданските ѝ права, на което е подложена вече 8 години във връзка с цитираното дело. Подателката на сигнала е съпруга и наследница на сина на художника Златю Бояджиев – Георги Бояджиев. След смъртта на съпруга ѝ през 2013 г. започват проблеми с децата му от предишни два брака по повод наследственото имущество – вкл. имоти, произведение на изкуството и др.

По сигнал от сина на Георги Бояджиев за 18 изчезнали картини на Златю Бояджиев е образувана прокурорска преписка и е извършено претърсване и изземване в апартамента на жалбоподателката и в два апартамента, собственост на нейната майка. Картините не са намерени, но е извършено заснемане на други произведения на изкуството, което е послужило за започване на въпросното дело за делба пред РС – Пловдив, цитирано в сигнала на съдия Въртов. Твърди, че цялото ръководство на пловдивски РС има „особен“ интерес към това дело.

По делото е постановено решение, потвърдено от ОС Пловдив и недопуснато до касационно обжалване от ВКС. Както е посочено е в сигнала на съдия Вътов решението на РС – Пловдив е така опорочено, че делбата не може да продължи във втора фаза. Посочени са тези нарушения – не е определена наследствената маса, не са посочени индивидуализиращи белези на движимите вещи /основно произведения на изкуството/.

За делба са допуснати вещи, които жалбоподателката никога не е виждала, а се твърди, че са у нея. Посочени са два примера с книга и картина. Допуснати са до делба картини, които са подарени лично на жалбоподателката, а не е отчетен и никакъв неин принос към семейното имущество.

Посочени са и множество други факти и нарушения на съда. Твърди се също, че съдът се е произнесъл по непредявен иска – делото било за делба на имуществото на Г. Бояджиев, а всъщност се поделяло имуществото на Златю Бояджиев. В решението липсвали и мотиви. Подробно е описала и своите възражение в хода на делбеното производство.

След постановяване на решението по първата фаза на делбата, съдията Тенева е преместена в друг състав, делото се поема от съдия Вътов, чийто констатации по делото са описани в сигнала му. След отвода му са назначени точно тези вещи лица, за които е лобирал председателят на РС – Пловдив.

Отправя се молба за извършване на задълбочена проверка по делото за установяване на извършените нарушения.

Със свое решение по протокол № 9 от 20.04.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е изпратила сигнала на ИВСС по компетентност, а искането от съдиите от 11.04.2022 г. е изпратено на ИВСС и на КПЕ към ОС – Пловдив по компетентност.

3.5. На заседание, проведено на 21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е разгледала преписка с вх. № ВСС-8056/26.05.2022 г. и 03.06.2022 г., образувана по сигнали от адв. Светломир Тодоров Иванов, САК.

Вх.№ ВСС-8056/26.05.2022 г. – жалбоподателят твърди, че магистрат от Административен съд София-град (АССГ) е в конфликт на интереси в производство, по което той е ищец. Твърдението е във връзка с обстоятелството, че жалбоподателят има две заведени дела срещу АССГ по ЗОДОВ, по които няма постановени окончателни актове, във връзка с предходни предприети процесуални действия от страна на магистрата, както и с оглед на факта, че е поискан отвод на магистрата, по който е постановен отказ.

Вх.№ 8056/03.06.2022 г. – втори сигнал, от който се установява, че магистратът се е отвел от разглеждане на делото, но съмненията на жалбоподателя не са погасени, тъй като седмица след отвода, все още не е определен друг съдебен състав, като според него „се подготвя някаква измама“.

Със свое решение по протокол № 11/21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС на основание чл. 112 от АПК във връзка с чл. 175и ЗСВ е изпратила преписката на ИВСС по компетентност.

3.6 На същото заседание на 21.06.2022 г. е разгледана и преписка с вх. № ВСС-3408/20.05.2022 г., 27.05.2022 г. и 08.06.2022 г., образувана по становище на КПЕ към ОС-Плевен и два броя жалби от Любомир Симеонов Георгиев.

Становището на Комисия по професионална етика към Окръжен съд - гр. Плевен е по повод извършена проверка по сигнал от Любомир Симеонов Георгиев. Сигналите са препратени на КПЕ към Окръжен съд, гр. Плевен след решение на КПЕ към СК на ВСС.

В сигнала се съдържа недоволство от поведението и отношението на съдия Йохан Дженов от Районен съд - гр. Червен бряг по време на открито съдебно заседание, като се твърди, че магистратът се е обадил на жалбоподателя, за да го убеди да не подава жалба срещу него.

Във връзка с изложеното, КПЕ към Окръжен съд - гр. Плевен е изслушал магистрата, срещу когото е сигнала и е изискан препис от протокола от откритото съдебно заседание.

С оглед събраните по преписката данни и вследствие на извършената проверка КПЕ към Окръжен съд - гр. Плевен не намира за установено наличието на допуснато нарушение на правилата на Кодекса за етично поведение на българските магистрати от страна на съдия Йохан Дженов.

Във връзка с произнасянето на КПЕ към Окръжен съд - гр. Плевен е входящ пореден сигнал от жалбоподателя, с основен адресат министъра на правосъдието. Изразява се недоволство от извършената проверка, като се твърди: „от ОС-Плевен не искат да видят истината..., за да помогнат на нашия колега от РС-Червен бряг“.

С решение по Протокол № 11/21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е приела текста на писмо до комисиите по професионална етика в съдилищата с указания, винаги когато е необходимо за изясняване на фактите и обстоятелствата по сигнали, касаещи нравствените качества на магистратите, да се изслушват и жалбоподателите, съобразно предвидените възможности в чл. 16 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата.

Жалбоподателят е уведомен, че съгласно чл. 39б, ал. 5 от Закона за съдебната власт и чл. 3, ал. 3 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата единствено в правомощията на тези комисии е извършването на проверка по сигнали за нарушения на принципите, заложиени в Кодекса за етично поведение на българските магистрати. Резултатите от тези проверки, обективирани в становища, не подлежат на преразглеждане или отмяна.

Информиран е, че поставените въпроси са извън правомощията на КПЕ към СК на ВСС и че на комисиите по професионална етика в съдилищата са дадени указания, когато е необходимо за изясняване на фактите и обстоятелствата по сигнали, касаещи нравствените качества на магистратите, да бъдат изслушвани и жалбоподателите, съобразно предвидените възможности в чл. 16 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата.

3.7. Отново на заседанието, проведено на 21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е разгледала и преписка с вх. № ВСС-8262/02.06.2022 г., образувана по писмо от Апелативен съд – Бургас, след проведено общо събрание на съдиите, със запитване може ли да бъде избран за редовен или резервен член на КПЕ към съответния съд съдия, който е бил резервен член в предходния мандат.

Със свое решение по протокол № 11/21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е приела текста на писмо, с което информира председателя на Апелативен съд Бургас, че чл. 7 от Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата по съдържание е идентичен с текста на чл. 39б, ал.2 от Закона за съдебната власт по въпроса относно мандата на членовете на КПЕ.

Съгласно чл. 39б, ал. 2 от ЗСВ, членовете на комисиите по професионална етика се избират от общото събрание на съответния орган на съдебната власт за срок от четири години и не могат да бъдат преизбирани за два последователни мандата. Всяка комисия се състои от трима редовни и един резервен член. В чл. 8 от действащите Правила за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата са регламентирани случаите, при които избраният резервен член на КПЕ попълва мястото на липсващия редовен. Във всеки от изброените случаи изрично е посочено, че резервният член встъпва в КПЕ на мястото на редовния и освободеното място се попълва с избора на **нов** резервен член, който довършва мандата. Резервният член вече встъпил като редовен продължава да е основен член до изтичането на мандата на редовният такъв, т.е. до изтичане на мандата на съответната КПЕ.

Въпреки, че съгласно чл. 7 от Правилата, мандатът на **членовете** на комисията по професионална етика е 4 години, мандат на съответната КПЕ, всеки член, който встъпи на мястото на друг или бъде новоизбран, упражнява тази дейност до изтичането на мандата на този, чието място е заел. В действителност членовете не са със самостоятелен мандат от 4 години, а са членове на колективен орган с регламентиран четиригодишен мандат.

Забраната за два последователни мандата е относима, както за редовните, така и за резервния/те членове. В закона изрично е регламентирано, че при невъзможност да се сформира комисия по професионална етика функциите ѝ се осъществяват от комисията на горестоящия орган на съдебната власт в съответния съдебен район.

КПЕ към СК на ВСС счита, че Комисия по професионална етика към Апелативен съд – Бургас следва да се сформира веднага след

попълване на състава на съда с магистрати, отговарящи на изискванията на Правилата.

3.8. На свое заседание, проведено на 27.10.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е разгледала преписка с вх. № ВСС-8262/14.10.2022 г., образувана по запитване от Апелативен съд – Бургас. Поради непопълнен щат в Апелативен съд Бургас не може да се сформира комисия по професионална етика. Поставя въпрос кой изготвя становище за притежаваните нравствени качества на съдия в процедура по атестиране, който е бил или все още е командирован в Апелативен съд – Бургас?

Изпратено е писмо на председателя на АпС – Бургас със следния текст:

Съгласно чл. 9, ал. 4 от Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата, когато магистрат от един орган на съдебната власт е командирован в друг орган на съдебната власт, становище за този магистрат се изготвя от комисията на органа по назначаването след съгласуване с комисията на органа на съдебната власт, в който магистратът е командирован. Предвид невъзможността за сформирание на етична комисия в Апелативен съд – Бургас, становищата следва да се съгласуват от етичната комисия на ВКС.

Независимо, че поставеният въпрос е отнесен към процедура по извънредно атестиране, становището за притежаваните нравствени качества на атестирания кандидат се изготвя по реда на Правилата. В този смисъл е и чл. 9, ал. 2 от Правилата, съгласно който КПЕ в органите на съдебната власт изготвят становища относно спазването на правилата за етично поведение при атестиране на магистратите от съответния орган на съдебната власт. При командирован магистрат е приложим текста на чл. 9, ал. 4 от Правилата.

3.9. На заседание, проведено на 28.11.2022 г., е обсъдено писмо от Галина Гиргинова, журналист в „Съдебни репортажи“ и изготвен отговор по поставените в писмото въпроси относно становището за притежаваните нравствени качества на съдия Добромир Андреев, участник в процедура за избор на административен ръководител – председател на Административен съд София-град. Със свое решение по протокол № 23/28.11.2022г., КПЕ към СК на ВСС е приела текст на писмо със следните отговори на поставените въпроси:

Въпрос 1. *Според Протокол № 16 от заседание на Комисия по професионална етика към Съдийската колегия на ВСС, проведено на 16.09.2022 г., КПЕ отлага гласуването на становищата за притежаваните нравствени качества от Добромир Андреев, съдия във ВАС, Милена Славейкова-Рукова, съдия в АССГ и Красимира Милачкова, съдия в АССГ, по повод участие в процедура за избор на председател на АССГ. КПЕ изпраща копия от публикации и протокол от ОС на АССГ, проведено на 15.03.2022 г., на КПЕ към ВАС. От кого са постъпилите сигнали в КПЕ на СК? И защо, след като твърденията за натиск по дела са направени през март месец и са придобили публичност през май - не е извършена проверка по случая до този момент?*

Във Висшия съдебен съвет не са постъпвали сигнали срещу съдия Андреев. Публикациите и протокола са станали известни на КПЕ към СК на ВСС при изготвянето на становището за притежаваните нравствени качества от съдия Андреев по повод участието му в процедура за избор на председател на АССГ. Съгласно чл. 20, ал. 8 от Вътрешните правила за организацията и дейността на СК на ВСС, при изготвяне на становище за притежаваните нравствени качества относно кандидатите за

административни ръководители в органите на съдебната власт се извършват проверки за публикации в печатните и електронни медии за информация, които поставят под съмнение притежаваните нравствени качества от кандидата. При извършена такава проверка са установени две публикации на интернет страницата bird.bg с наименования съответно „Съдии обвиниха кандидат за административен ръководител на АССГ в корупционен натиск и „Съдия с компрометирано минало атакува председателското кресло в АССГ“. В публикациите са изнесени твърдения за проведени разговори между съдия Андреев и Красимир Георгиев /Красьо Черния/, както и твърдения за упражнен от страна на съдия Андреев натиск за конкретен резултат по дела, по които докладчици са били съдии от АССГ - Аргирова и Жилова. В този смисъл са и изказванията на двете съдийки, отразени в протокола от проведеното общо събрание на съдиите в АССГ на 15.03.2022 г.

След запознаване с публикациите, КПЕ към СК на ВСС е взела решение, обективизирано в протокол № 16/16.09.2022 г., съгласно което копия от публикациите и протокола от проведеното общо събрание на съдиите в АССГ да се изпратят на компетентния орган – КПЕ към ВАС за извършване на проверка. При извършване на проверката от КПЕ към ВАС са изслушани съдиите Русева, Жилова, Аргирова и Добромир Андреев. От техните обяснения става ясно, че и съдия Жилова и съдия Аргирова не са разговаряли лично със съдия Андреев. Поисканият резултат по делото им е съобщен от третия член на състава съдия Русева, която е разговаряла лично с Андреев. Съдия Русева отрича чрез нея да е осъществен натиск върху колегите ѝ, както и върху самата нея. Съдия Андреев също отрича да е разговарял със съдиите. Отхвърля и твърденията да е нарушил КЕПБМ по случая „Красьо Черния“. При извършване на проверката, КПЕ към ВАС не установява поведение от страна на съдия Добромир Андреев, което да е

в разрез с правилата за етично поведение на българските магистрати, регламентирани в КЕПБМ. След получаване на резултата от извършената проверка, КПЕ към СК на ВСС с решение по протокол №20/15.11.2022г. приема становище за притежаваните нравствени качества от съдия Андреев, в което е отразен и резултата от проверката.

Правомощията на КПЕ към СК на ВСС са детайлно разписани в ЗСВ и Правилата за организацията и дейността на КПЕ към СК на ВСС. Съгласно разпоредбата на чл. 37, ал.9 от ЗСВ, Комисията по професионална етика към съответната колегия на ВСС извършва проучвания, събира необходимата информация и изготвя становище относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и на кандидатите за заместник административни ръководители. Проучването и събирането на информация е регламентирано във Вътрешните правила за организацията и дейността на КПЕ към СК на ВСС.

Съгласно чл. 20 от Правилата, при изпълнение на правомощията си по чл.37, ал.9 от ЗСВ, КПЕ към СК извършва проучвания и събира информация за изготвяне на становища за притежаваните нравствени качества , като необходимата информация се събира като се извършват проверки и справки в публични и вътрешни регистри и органи, както следва: изготвя писма до главния прокурор и главния инспектор на ИВСС с искане да се предостави информация за наличие на постъпили сигнали и извършвани проверки срещу магистрата, и до местната Комисия по професионална етика, която да изготви становище за нравствените качества на кандидата; относно класираните кандидати за първоначално назначаване в органите на съдебната власт се изискват служебни характеристики от последната месторабота на кандидата; служебно се

извършва проверка в деловодната система на АВСС за наличието на сигнали и извършвани проверки за участниците в конкурсите. Изготвя се справка за наличие или не на такива сигнали и проверки, която обхваща последните 5 години до момента на изготвяне на становището; сътрудниците на КПЕ към СК изготвят справки за наличие на несъответствия между подадените декларации от магистратите пред Сметната палата и Инспектората към Висшия съдебен съвет и имотното им състояние; изискват се справки от Комисията по дисциплинарните производства към СК на ВСС за наличие на дисциплинарни производства срещу магистратите; изискват се справки от АВСС и ИВСС за постъпили сигнали по ЗПУКИ, наличие на висящи производства или влязъл в сила акт на ИВСС; относно кандидатите за административни ръководители в органите на съдебната власт се извършват проверки за публикации в печатните и електронни медии за информация, която да поставя под съмнение притежаваните нравствени качества от кандидата. След събиране на цялата информация, КПЕ към СК на ВСС приема становище за притежаваните нравствени качества от кандидата.

КПЕ към СК на ВСС не притежава правомощия да извършва проверки /разследвания/ по сигнали за нарушения на КЕПБМ от страна на магистрати. Тези правомощия са вменени на местните етични комисии в органите на съдебната власт. Съгласно чл.39б, ал.4 комисииите по професионална етика в съдилищата, прокуратурите и в Националната следствена служба подпомагат съответната Комисия по професионална етика при осъществяване на правомощията ѝ по чл.37, ал.9, като дават становище за нравствените качества на съдиите, прокурорите и следователите от съответния съд, прокуратура, следствен отдел или Националната следствена служба, както и същите осъществяват дейността си по прилагането на Кодекса за етично поведение на българските

магистрати (КЕПБМ) в съответствие с правилата за организацията и дейността им, приети от съответната колегия на Висшия съдебен съвет. Поради това, след узнаване на публикациите в медиите същите са изпратени за проверка на компетентния орган – КПЕ към ВАС.

Във връзка с втората част на въпроса, протоколът от проведеното общо събрание на съдиите в АССГ на 15.03.2022 г. не е имал за адресат КПЕ към СК на ВСС, на КПЕ към СК не е известно кога е постъпил във ВСС, тъй като комисията не е била сезирана за твърдения и данни, съдържащи се в протокола и поставящи под съмнение притежавани нравствени качества от магистрат. Общото събрание на съдиите в АССГ на 15.03.2022 г. е проведено във връзка с открита процедура за избор на административен ръководител на АССГ, обнародвана в ДВ, бр. 16/25.02.2022 г. Изготвеният протокол от общото събрание е предложение до СК на кандидати за административни ръководители на АССГ по смисъла на чл.169 от ЗСВ и е адресиран до Комисията по атестирането и конкурсите, в чиято компетентност е провеждането на конкурсите за избор на административни ръководители. С оглед на това Комисията е обсъдила неговото съдържание на заседанието, проведено на 16.09.2022 г. при приемане на становището на кандидата за административен ръководител на АССГ – Добромир Андреев, като е взела съответното решение, посочено по – горе / да се изпратят публикациите и протокола от общото събрание на КПЕ към ВАС/.

***Въпрос 2.** Изпратен ли е сигнал до ИВСС по отношение на твърденията на съдии от АССГ за оказван натиск и ходатайстване от страна на съдия Добромир Андреев?*

КПЕ към СК на ВСС не е изпращала сигнал до ИВСС, поради обстоятелството, че такъв сигнал не е депозиран във ВСС. Предвид откритата процедура за избор на административен ръководител и

необходимостта от приемането на становище за притежаваните нравствени качества от кандидатите, компетентния орган за проверка на нравствените качества на всеки кандидат, включително и при наличие на данни, подлагащи на съмнение тези качества и такива за нарушения на КЕПБМ, е съответната етична комисия, в случая КПЕ към ВАС.

***Въпрос 3.** КПЕ на СК извършвала ли е някакви действия по проверка на тези твърдения?*

Както вече беше казано, правомощията на КПЕ към СК на ВСС са регламентирани в чл. 37, ал. 9 от ЗСВ и сред тях няма такова, вменяващо извършването на проверки за нарушения на КЕПБМ. Предвид това и на основание чл. 39б, ал. 5 във връзка с чл. 10, чл. 11 и чл. 12 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата, публикациите и протокола са изпратени за проверка на КПЕ към ВАС.

***Въпрос 4.** Считат ли членовете на КПЕ към СК, че съмненията за нерегламентирани действия от страна на съдия Андреев са опровергани след извършената проверка от КПЕ към ВАС?*

Становището на членовете на КПЕ към СК на ВСС е обективизирано в приетото становище за притежаваните нравствени качества от Добромир Андреев с решение по протокол 20/15.11.2022г. на база събраната информация по реда на Правилата и направеното заключение от компетентния орган – КПЕ към ВАС.

4. Даване на указания на органите по въпроси, свързани с прилагането на КЕПБМ и Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата.

4.1. На заседание, проведено на 21.06.2022 г. по повод преписка с вх. № ВСС-3408/20.05.2022 г., 27.05.2022 г. и 08.06.2022 г., образувана по становище на КПЕ към ОС-Плевен и два броя жалби от Любомир Симеонов Георгиев, с решение по Протокол № 11/21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е приела текста на писмо до комисиите по професионална етика в съдилищата с указания, винаги когато е необходимо за изясняване на фактите и обстоятелствата по сигнали, касаещи нравствените качества на магистратите, да се изслушват и жалбоподателите, съобразно предвидените възможности в чл. 16 от Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата.

4.2. Отново на заседанието, проведено на 21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е разгледала и преписка с вх. № ВСС-8262/02.06.2022 г., образувана по писмо от Апелативен съд – Бургас, след проведено общо събрание на съдиите, със запитване може ли да бъде избран за редовен или резервен член на КПЕ към съответния съд съдия, който е бил резервен член в предходния мандат.

Със свое решение по протокол № 11/21.06.2022 г., КПЕ към СК на ВСС е приела текста на писмо, с което информира председателя на Апелативен съд Бургас, че чл. 7 от Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата по съдържание е идентичен с текста на чл. 39б, ал.2 от Закона за съдебната власт по въпроса относно мандата на членовете на КПЕ.

Съгласно чл. 39б, ал. 2 от ЗСВ, членовете на комисиите по професионална етика се избират от общото събрание на съответния орган на съдебната власт за срок от четири години и не могат да бъдат преизбирани за два последователни мандата. Всяка комисия се състои от трима редовни и един резервен член. В чл. 8 от действащите Правила за

организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата са регламентирани случаите, при които избраният резервен член на КПЕ попълва мястото на липсващия редовен. Във всеки от изброените случаи изрично е посочено, че резервният член встъпва в КПЕ на мястото на редовния и освободеното място се попълва с избора на **нов** резервен член, който довършва мандата. Резервният член вече встъпил като редовен продължава да е основен член до изтичането на мандата на редовният такъв, т.е. до изтичане на мандата на съответната КПЕ.

Въпреки, че съгласно чл. 7 от Правилата, мандатът на **членовете** на комисията по професионална етика е 4 години, мандат на съответната КПЕ, всеки член, който встъпи на мястото на друг или бъде новоизбран, упражнява тази дейност до изтичането на мандата на този, чието място е заел. В действителност членовете не са със самостоятелен мандат от 4 години, а са членове на колективен орган с регламентиран четиригодишен мандат.

Забраната за два последователни мандата е относима, както за редовните, така и за резервния/те членове. В закона изрично е регламентирано, че при невъзможност да се сформира комисия по професионална етика функциите ѝ се осъществяват от комисията на горестоящия орган на съдебната власт в съответния съдебен район.

КПЕ към СК на ВСС счита, че Комисия по професионална етика към Апелативен съд – Бургас следва да се сформира веднага след попълване на състава на съда с магистрати, отговарящи на изискванията на Правилата.

4.3 На свое заседание, проведено на 27.10.2022 г., КПЕ към СК на ВСС по повод преписка с вх. № ВСС-8262/14.10.2022 г., образувана по

запитване от Апелативен съд – Бургас и приела текст на писмо със следните указания:

Съгласно чл. 9, ал. 4 от Правилата за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата, когато магистрат от един орган на съдебната власт е командирован в друг орган на съдебната власт, становище за този магистрат се изготвя от комисията на органа по назначаването след съгласуване с комисията на органа на съдебната власт, в който магистратът е командирован. Предвид невъзможността за сформирание на етична комисия в Апелативен съд – Бургас, становищата следва да се съгласуват от етичната комисия на ВКС.

Независимо, че поставеният въпрос е отнесен към процедура по извънредно атестиране, становището за притежаваните нравствени качества на атестирувания кандидат се изготвя по реда на Правилата. В този смисъл е и чл. 9, ал. 2 от Правилата, съгласно който КПЕ в органите на съдебната власт изготвят становища относно спазването на правилата за етично поведение при атестиране на магистратите от съответния орган на съдебната власт. При командирован магистрат е приложим текста на чл. 9, ал. 4 от Правилата.

Отчетът за дейността на Комисия по професионална етика към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за 2022 г. е приет с решение по протокол № 7 от 20.04.2023 г.